

d'aquests es poden gaudir en l'actualitat, visuals que en aquest cas es poden classificar en dos tipus: existeixen per una banda el que en podríem anomenar les visuals llunyanes (fotos 1 a 4), les que formen part de l'sky-line del poble des de diversos punts com de l'arribada al poble des de la carretera de Campanet, o del pla de la part de Sa Pobra. Aquestes visuals, per altra banda, són les que resulten més senzilles de protegir per la pròpia situació dels molins, gairebé al límit de la zona urbana i prop d'una zona de desnivell, que pot significar per si mateix la protecció d'aquestes visuals; per altra banda les visuals des de l'interior del nucli es tenen ja actualment només des de zones bastant pròximes als propis molins, així com a fons visuals d'alguns dels carrers. També s'haurà de tendir a la conservació de les més significatives d'aquestes visuals, procurant que l'entorn urbà evolucioni de forma harmoniosa tant amb el molins com amb la resta del patrimoni construït.

Palma, 15 de febrer de 2002

El Secretari General Bartomeu Tous i Aymar

Per delegació de firma El Director de la Ponència Tècnica de Patrimoni Històric Miguel Barceló Llompart

— o —

Núm. 4563

ACORD DE DECLARACIÓ COM A BÉ CATALOGAT I INCLUSIÓ AL CATÀLEG INSULAR DEL PATRIMONI HISTÒRIC DE MALLORCA A FAVOR DEL L'ANTIGA FÀBRICA DE CATIFES, CAN MORATÓ, POLLENÇA

El Consell de Mallorca en la sessió ordinària del Ple que va tenir lloc el dia 4 de febrer de 2002, adoptà, entre altres, el següent acord:

“Atès que la Comissió Insular del Patrimoni Històric de Mallorca acordà, en la sessió de 3 de maig de 2001, la incoació de l'expedient de declaració i inclusió al Catàleg Insular del Patrimoni Històric de Mallorca de l'antiga fàbrica de catifes de Can Morató, Pollença

Atès que s'han duit a terme els tràmits preceptius i previstos per a la incoació i instrucció de l'expedient de referència .

En virtut del que disposa el capítol segon de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears, i d'acord amb les competències atribuïdes per la Llei 6/1994, de 13 de desembre, als Consells Insulars en matèria de Patrimoni Històric, i el Reglament Orgànic del CIM, aprovat pel Ple del 6 d'abril de 1998, el Ple del Consell de Mallorca, a proposta de la Comissió de Patrimoni Històric de Mallorca, acordà el següent:

I.- Declarar com a Bé Catalogat l'antiga fàbrica de catifes de Can Morató de Pollença, segons les especificacions que figuren a l'annex del present acord.

II.- Els efectes d'aquesta declaració són els que genèricament estableixen la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears i la normativa concordant.

III.- Aquest acord s'ha de publicar al Butlletí Oficial de les Illes Balears, i s'ha d'anotar al Catàleg Insular del Patrimoni Històric de Mallorca i comunicar-ho a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears perquè procedeixi a la seva anotació al Catàleg General del Patrimoni Històric de les Illes Balears.

IV.- Aquest acord s'ha de comunicar als interessats i a l'Ajuntament de Pollença.

ANNEX

1. FITXA TÈCNICA DE L'IMMOBLE

Denominació : Can Morató

Situació : Pol. IV Par. 675. Entre la carretera al Port de Pollença, el torrent de Sant Jordi i el camí Juanot

Municipi : Pollença

Autor i cronologia : desconegut, 1922

Adscripció estilística : Eclèctic

Usos : Fàbrica de catifes i habitatge

Classificació del sòl : Sòl no urbanitzable (antic SUNP-2)

2. MEMÒRIA DESCRIPTIVA

La fàbrica de catifes de Can Morató se situa a la part Nord de la Vila de Pollença, a la carretera que surt cap al Port de Pollença, entre el torrent de Sant Jordi i el camí Juanot, prop de la carretera de Lluc a Pollença a un terrenys que estaven qualificats com a Sòl urbanitzable no programat-2, adjunt a un sòl urbà i prop també d'una zona d'equipament.

L'edifici, de grans dimensions, se situa paral·lel a la traça del camí Juanot, presentant el conjunt en planta forma gairebé rectangular. La façana principal se situa a la carretera al Port de Pollença, i està precedida d'un jardinet de reduïdes dimensions conformat a partir de traçats geomètrics. L'accés a la fàbrica es produeix pel va central, a l'eix de la façana principal, mentre que l'accés a l'habitatge es produeix pel lateral del costat més llunyà del riu.

Volumètricament el conjunt se caracteritza per la combinació d'un primer volum "representatiu", de planta baixa i planta pis pel qual es produeix l'accés amb coberta plana, abans descrit, seguit de les construccions amb els usos pròpiament industrials, amb cobertes inclinades, on es mostra una funcionalitat

molt més acusada i sense preocupacions estilístiques.

Aquest primer volum amb façana a la carretera, està ocupat per una zona d'accés, l'habitatge dels amos i diversos departaments i despatxos. Es disposen en perpendicular a aquest primer cos, i en paral·lel al camí Juanot, una nau longitudinal a cada lateral amb una disposició gairebé simètrica entorn d'un pati central.

Les dues naus laterals després del volum principal són gairebé simètriques i de forma i composició bastant semblants, amb diferències molt lleugeres, com ara la forma del paviment, motivades per les diferents funcions que albergaven.

Cada una d'aquestes naus presenta dues cruïjies laterals amb coberta inclinada a una sola vessant, i un cruïja central de major amplada amb coberta inclinada a dues vessants, coberta sobrelevada que permet l'entrada de llum per la línia horitzontal que separa la cota de la coberta lateral i la de la entrada. La sala està ritmada per dues fileres de columnes de formigó armat disposades també de forma simètrica que suporten el canvi entre les dues cobertes, situant-se al mateix pla que l'assenyalat d'entrada de llum. Les columnes són de secció circular, fust estriat amb capitell senzill tipus dòric i base lleugerament remarcada. La coberta central a dues vessants se suporta sobre unes encavellades senzilles de formigó armat triangulars amb una bigueta travessera central i una a cada costat a la meitat de la llum i entrebigat de peces de gran format de formigó armat. Les cobertes laterals estan també formades per biguetes i entrebigat de formigó armat i a sobre teules. El terra és un trespol tractat i amb diversa topografia segons la funció a albergar en cada cas. En aquestes naus es pot observar l'eclecticisme també en la utilització dels materials i les formes, és a dir, es comença a experimentar amb l'aplicació de nous materials, en aquest cas el formigó armat, però encara no amb formes pròpies i modernes sinó adoptant llenguatges històrics propis d'altres materials, com serien la pedra en el cas dels pilars o la fusta en el de les cobertes.

A la zona de la planta baixa més allunyada del torrent, al cos principal se situa una zona de magatzem on encara actualment es poden observar tota una sèrie de prestatges.

La tercera gran nau se situa al fons, de forma perpendicular a les dues anteriors i suposa el tancament del conjunt. Devia ésser un cos d'una sola planta i cobert a dues vessants.

Entre la gran nau del fons del solar i el pati es troben tota una sèrie d'altres dependències de major tamany i amb diverses formes de cobertes, podent-se observar traces de la forma de coberta amb dents de serra. Una d'aquestes sales en comptes de tenir proporció clarament allargada com la resta de les dependències és gairebé quadrada en planta, i presenta restes d'enrajolat a la part baixa de les parets.

Les façana més representativa és la de la carretera del port de Pollença, essent també visible la del camí Juanot, que rep el tractament més aviat d'un mur de tancament en el que s'hi ha estès el llenguatge usat a la façana principal.

A la façana principal, simètrica, de dues plantes, de fons blanc, destaquen com a elements decoratius línies horitzontals i verticals, de color rosat, reflex dels elements estructurals, i el recercat dels vans de la mateixa tonalitat.

L'horitzontalitat predominant a la façana ve trencada per l'èmfasi de l'eix central amb un remat superior format per la composició d'un parament cegat en el cos central, situat entre les dues pilastres centrals, juntament amb dos remats curviliniis situats simètricament a cada un dels costats. Tot rematat, en un segon pla, amb una escala helicoidal que envolta un petit torreó cilíndric.

En aquest mateix cos central a la planta primera es disposa una loggia formada per tres arcs de mig punt, columnes de secció circular i fust estriat i balaustrada.

A la planta baixa d'aquest eix se situa l'accés al pati amb un portal adintel·lat amb reixa metàl·lica.

La resta de la façana ve definida per vans rectangulars no disposats simètricament ja que responen a funcions diferents.

S'utilitza, per tant, en aquesta façana un llenguatge eclèctic on predominen elements del regionalisme i altres de procedència noucentista, com la torre o les impostes.

Entre l'edifici principal i el riu s'afegí un altre cos de planta baixa i només una cruïja coberta a una vessant alineat amb la façana principal, amb tres finestres disposades simètricament en aquesta façana.

A part de la façana principal i la del camí Juanot les altres dues façanes són mitgeres sense gaire possibilitat d'observació actualment.

La façana del pati corresponent al cos d'accés presenta un cos central dividit en quatre parts i amb dos cossos laterals que sobresurten. El cos central presenta quatre finestres aparellades de dues en dues a la planta primera i a la planta baixa el portal més gran d'accés i alguna finestra més.

Pel que fa als materials, és de destacar en aquest conjunt i tenint en compte l'any de construcció, la combinació de materials "moderns" com ara el formigó armat per a l'estructura i la coberta amb la construcció de murs d'una espècie de tapial o compost, una espècie de formigó com molt primitiu fet a base de terra, grava i segurament algun aglomerant com el ciment mallorquí. És a dir, que no només en la composició de la façana sinó fins i tot en l'ús dels materials es pot copsar aquest eclecticisme del que es parlava al descriure l'estil de la façana de la fàbrica. Aquesta fàbrica és una mostra del principi de l'aplicació i experimentació

amb els nous materials, quan encara s'usaven aquests nous materials amb formes del passat, pròpies d'altres materials.

Pel que fa als usos, i degut a l'estat actual del conjunt combinat amb l'escassa documentació de que fins al moment es disposa, es fa difícil expressar amb exactitud els usos albergats a cada zona.

3. ESTAT ACTUAL DE L'IMMOBLE

L'aspecte del conjunt és de total abandonament, hi ha hagut actes de vandalisme, acusats a la part d'habitatge, i per altra banda hi ha una colonització important de la vegetació.

El conjunt conserva bona part de l'estructura murària encara que no tota, algunes de les cobertes, alguns paviments i alguns materials d'acabats. La fusteria i elements de tancament estan desapareguts en gran part. Resten també els murs exteriors de tancament.

Les dues primeres grans naus laterals són les que es presenten més completes, amb les cobertes, mentre que les dependències del fons del pati són les que estan més colonitzades per la vegetació i les deixalles. La tercera gran nau, la situada al fons del solar, ha perdut completament la coberta i fins i tot part de l'estructura murària. La resta de dependències situades entre la nau del fons i el pati han perdut també la coberta restant únicament traces que podrien indicar la seva composició.

La façana és conserva en gran part. De l'habitatge dels amos es conserven alguns dels murs, amb pèrdues importants, i l'escala també està gairebé del tot desapareguda. Es conserva la torreta que actua com a remat superior del cos principal.

De la maquinària no es conserva res, només resten pel terra deixalles o trossos d'algunes peces i de fils, així com aquelles parts de la infraestructura incloses dins la construcció (sèquies, caldera,...).

Pel que fa al jardí anterior a l'accés a l'habitatge es detecten restes d'una possible estructura del jardí, caminets, així com una fonteta, que semblen d'escàs interès.

4. PRINCIPALS MESURES DE PROTECCIÓ

Seràn necessàries accions de conservació, restauració i rehabilitació en alguns casos, ja que l'estat d'alguna de les zones és de bastant deteriorament.

Caldrà per tant mantenir en tot cas la composició volumètrica general, i rehabilitar l'estructura i les cobertes, la façana principal i la del camí Juanot, els revestiments, etc.

Pel que fa als materials, s'han de mantenir en la major mesura possible els existents, mentre que les noves intervencions s'hauran de diferenciar de les del moment de la construcció.

Pel que fa als usos, s'entenen possibles aquells que resultin totalment compatibles amb l'estructura i configuració actuals.

Palma, 15 de febrer de 2002

El Director de la Ponència Tècnica de Patrimoni Històric
Miguel Barceló LLompart

— o —

Núm. 4592

DECLARACIÓ COM A BÉ CATALOGAT I INCLUSIÓ AL CATÀLEG INSULAR DE MALLORCA DE DIFERENTS OBRES PROPIETAT DE LA FAMÍLIA CERDÀ-ALABERN

El Consell de Mallorca en la sessió ordinària del Ple que va tenir lloc el dia 4 de febrer de 2002, adoptà, entre altres, el següent acord:

“ Atès que la Comissió Insular del Patrimoni Històric de Mallorca acordà, en la sessió de 25 de juliol de 2001, la incoació de l'expedient de declaració i inclusió al Catàleg Insular del Patrimoni Històric de Mallorca de diferents obres propietat de la família Cerdà-Alabern

Atès que s'han duit a terme els tràmits preceptius i previstos per a la incoació i instrucció de l'expedient de referència .

En virtut del que disposa el capítol segon de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears, i d'acord amb les competències atribuïdes per la Llei 6/1994, de 13 de desembre, als Consells Insulars en matèria de Patrimoni Històric, i el Reglament Orgànic del CIM, aprovat pel Ple del 6 d'abril de 1998, el Ple del Consell de Mallorca, a proposta de la Comissió de Patrimoni Històric de Mallorca, acorda el següent:

I.- Declarar com a Bé Catalogat les pintures i altres objectes propietat de la família Cerdà- Alabern i que apareixen descrits a l'annex del present acord.

II.- Els efectes d'aquesta declaració són els que genèricament estableixen la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del Patrimoni Històric de les Illes Balears i la normativa concordant.

III. - Aquest acord s'ha de publicar al Butlletí Oficial de les Illes Balears, i s'ha d'anotar al Catàleg Insular del Patrimoni Històric de Mallorca i comunicar-ho a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears perquè procedeixi a la seva anotació al Catàleg General del Patrimoni Històric de les Illes Balears.

IV.- Aquest acord s'ha de comunicar als interessats i a l'Ajuntament de Palma.

ANNEX

OBRA Nº1

OBJECTE : Custòdia

AUTOR : Anònim

DATAció : S. XIX

MATÈRIA : Fusta

ESTAT CONSERVACIÓ : Dolent

MIDES : 122 x 42 cm

LOCALITZACIÓ : c/ Sol, 14, 2º. Palma

DESCRIPCIÓ : Custòdia de sol. Base circular amb garlanda en relleu de la que arranca una canya complexa formada per un templet flanquejat per quatre àngels i amb l'anell eucarístic sobre una base de columna dòrica. Sobre el templet nus amb decoració en relleu de raïm i espigues i figura d'àngel que sosté sobre el seu cap una superposició d'elements vegetals. A sobre, es situa el vericle, envoltat de niguls amb querubins i d'on surten raigs solars que alternen grups de raigs rectilinis amb raigs curvilinis rematats, cada un d'ells, per un estel de vuit puntes. La creu que devia rematar tot el conjunt s'ha fixat amb posterioritat entre els elements vegetals que sustenta l'àngel.

OBRA Nº 2

OBJECTE : Pintura

TÍTOL/TEMA : Retrat d'home

AUTOR : Escola Francesca.

DATAció : S. XVIII

MATÈRIA : Tela

TÈCNICA : Oli

ESTAT CONSERVACIÓ : Bo

MIDES : 70 x 57 cm.

LOCALITZACIÓ : c/ Sol 14, 2º. Palma

DESCRIPCIÓ : Retrat d'home de mig cos amb el fons negre. Vestit de negre amb coll i puny de randa blanca i perruca. Mentre el cap i la mirada es dirigeixen cap a l'esquerra, les mans es situen a la dreta. Amb la seva mà dreta, amb un anell al dit petit, aguanta una ploma i escriu a unes fulles en blanc.

OBRA Nº 3

OBJECTE : Pintura

TÍTOL/TEMA : Crist Crucificat

AUTOR : Mateu López *senior* ?

DATAció : XVI

MATÈRIA : Taula

TÈCNICA : Oli

ESTAT CONSERVACIÓ : Dolent

MIDES : 75 x 49 cm

LOCALITZACIÓ : c/ Sol 14, 2º. Palma

DESCRIPCIÓ : Representació d'un Crist crucificat sobre fons pla i fosc. Ulls entreoberts, cara dramàtica, molt afinada, barba en punta ; les mans clavades obertes. Un drap de puresa el cobreix fins als genolls i de les ferides mana abundant sang, sobretot dels peus. Al peu de la creu hi ha pedres, una calavera i ossos. El patetisme de l'obra ve remarcat per la cara de Crist i pel fons negre de la taula. Aquesta obra guarda moltes similituds amb la Crucifixió de Mateu López *senior* conservada a l'Arxiu Capitular, fitxa de Catàleg 249 de l'inventari de Béns Mobles de la Catedral inclosa al Pla Director de la Catedral i publicada com a fitxa de Catàleg núm. 11 a *Els López dins la pintura del segle XVI a Mallorca*. A la vasa apareix la inscripció *Niovitates Eorum Ipse Portabit In Scientia Sua Iustificabit Ipse Iustus Servos Meus Multos est*

OBRA Nº 4

OBJECTE : Pintura

TÍTOL/TEMA : Resurrecció.

AUTOR : Anònim

DATAció : s. XVI (1ª dècada)

MATÈRIA : Tela i taula

TÈCNICA : Oli

ESTAT CONSERVACIÓ : Dolent

MIDES : 100 x 147 cm

LOCALITZACIÓ : c/ Sol 14, 2º. Palma

DESCRIPCIÓ : Retaule dividit en tres carrers, la taula central sarga sobre fusta i els carrers laterals, de factura posterior i sobre fusta. A la taula central, de doble amplària, Crist ressuscitant del sepulcre, amb túnica vermella enarborant la creu amb la creu estandard i quatre soldats adormits i amb indumentàries diferents. Al fons paisatge molt esquemàtic amb muntanyes i arbres. El més destacat són les cares, tant del ressuscitant com dels soldats..

Els carrers laterals estan dividits en dos cossos. En cada un d'ells el sòl és un enrajolat molt esquemàtic i amb el fons definit per un paredat de color blau. El carrer de la esquerra té al cos superior l'àngel de l'Anunciació i al cos inferior